

Matka

- Autor: Karel Čapek
- Literární žánr: tragédie
- Literární druh: drama
- Časoprostor: asi Španělsko, občanská válka ve 20. století
- Kontext autorovy doby: 1. pol. 20. století
- Kompozice: chronologická

Životopis autora

- Prozaik, dramatik, básník, publicista, překladatel, tvůrce sloupku, představitel pragmatismu (filozofický směr – absolutní pravda)
- Redaktor národních listů a lidových novin
- Přítel T. G. Masaryka, mluvčí hradu – „Hovory s TGM“

Formální znaky

- Drama o třech dějstvích
- Dlouhé pasáže, ve kterých matka náruživě líčí svoje pocity

Postavy

- Matka Dolores: citlivá, starostlivá, laskavá, silná unést ztráty svých nejbližších
- Otec Richard: vojenský důstojník, zahynul v boji s domorodci v Africe
- Ondra: syn, lékař, zemřel v Africe jako oběť svých pokusů na lék proti žluté zimnici
- Petr: syn, zajímá se o politiku
- Kornel: dvojče Petra, zahynul v občanské válce
- Toni: nejmladší syn, nejcitlivější, píše básně, válka ho nezajímala

Jazykové prostředky

- Jednoduchý jazyk, text psaný v krátkých větách, není těžký na pochopení

Témata, motivy

- Dilema matky. Výzva k boji proti fašismu a válce. Mateřská láska, ochrana vlasti

Typy promluv

- Přímá, nepřímá, polopřímá řeč

Tropy a figury

- Přirovnání – jeho tatínek padl na bojišti jako hrdina
- Eufemismus – aby padl
- Hyperbola – všichni jsme proti mně!

Obsah díla

Hlavní postava této hry je matka 5 synů. Její manžel zemřel jako hrdina ve válce v Africe. Nejstarší syn Ondra – lékař zemřel v Africe při výzkumu žluté zimnice, které podlehl. Syn Jiří zemřel při letu, při kterém chtěl dosáhnout výškového rekordu, avšak letadlo se zřítilo. Petr byl vězněn a zastřelen při občanské válce, v těchto bojích padlo i jeho dvojče Kornel. Matka často rozmlouvá se svými mrtvými syny a mužem v jeho pokoji. Nyní jí zbyl jen nejmladší Toni, který se dobrovolně přihlásil bránit vlast ohroženou nepřáteli. Nejdříve ho matka nechtěla pustit, ale z rádia se matka dozvěděla, jak nepřátelé plení jejich zem a vraždí bezbranné děti, a proto prostým heslem *Jdi!* posílá do boje svého zbývajícího syna Toniho.